1.1. OSNOVE MATEMATIČKE LOGIKE

1. Zadane su izjave *A*: „π je racionalan broj“ i *B*: „e nije racionalan broj“. Izrecite sljedeće izjave i odredite njihovu istinitost:

a) $-A$;
b) $-B$;
c) $A \cdot B$;
d) $A + B$;
e) $A \to B$;
f) $B \to A$;
g) $A \leftrightarrow B$.

2. Zapišite sljedeće izjave koristeći kvantifikatore, izrecite i zapišite negaciju svake od njih, pa odredite istinitost zadane izjave i njezine negacije:

a) *A*: „Za svaki prirodan broj n vrijedi nejednakost $1-n \le 0.$“
b) *B*: „Za svaki cijeli broj k vrijedi nejednakost $k^2 \ge k.$“
c) *C*: „Postoji barem jedan racionalan broj q za kojega vrijedi jednakost $q^2 = 2.$“
d) *D*: „Za svaki realan broj α postoji barem jedan prirodan broj β takav da vrijedi nejednakost $\alpha < \beta$.“

1.1.1. BINOMNI TEOREM

3. Dokažite da za sve $n, k \in \mathbb{N}$ takve da je $n \ge k$ vrijede sljedeće jednakosti:

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} = \frac{n}{k} \cdot \binom{n-1}{k-1} = \binom{n-1}{k-1} + \binom{n-1}{k}.$$

4. Koristeći binomnu formulu izračunajte sljedeće zbrojeve:

a) $\sum_{k=0}^{n} \binom{n}{k}$;

b) $\sum_{k=0}^{n} (-1)^k \binom{n}{k}$;

c) $\sum_{k \ge 0} \binom{n}{2 \cdot k}$.

RJEŠENJA ZADATAKA

1.1. OSNOVE MATEMATIČKE LOGIKE. BINOMNI TEOREM.

1.

a) $-A$: "π nije racionalan broj.", $\tau(A)=0,\ \tau(-A)=1;$

b) $-B$: "e je racionalan broj.", $\tau(B)=1,\ \tau(-B)=0;$

c) $A\cdot B$: "π je racionalan broj i e nije racionalan broj.", $\tau(A\cdot B)=0;$

d) $A+B$: "π je racionalan broj ili e nije racionalan broj.", $\tau(A+B)=1;$

e) $A\to B$: "Ako je π racionalan broj, onda e nije racionalan broj.", $\tau(A\to B)=1;$

f) $B\to A$: "Ako e nije racionalan broj, onda je π racionalan broj.", $\tau(B\to A)=0;$

g) $A\leftrightarrow B$: "π je racionalan broj akko e nije racionalan broj.", $\tau(A\leftrightarrow B)=0.$

2.

a) $A:(\forall n\in\mathbb{N})\ (1-n\le 0),\ -A:(\exists n\in\mathbb{N})\ (1-n>0),\ \tau(A)=1,\ \tau(-A)=0;$

b) $B:(\forall k\in\mathbb{Z})\ (k^2\ge k),\ -B:(\exists k\in\mathbb{Z})\ (k^2<k),\ \tau(B)=1,\ \tau(-B)=0;$

c) $C:(\exists q\in\mathbb{Q})\ (q^2=2),\ -C:(\forall q\in\mathbb{Q})\ (q^2\ne 2),\ \tau(C)=0,\ \tau(-C)=1;$

d) $E:(\forall\alpha\in\mathbb{R})(\exists\beta\in\mathbb{N})(\alpha<\beta),\ -E:(\exists\alpha\in\mathbb{R})(\forall\beta\in\mathbb{N})(\alpha\ge\beta),\ \tau(E)=1,\ \tau(-E)=0.$

3. Koristeći definiciju binomnoga koeficijenta imamo redom:

$$\binom{n}{n-k}=\frac{n!}{(n-k)!\cdot(n-(n-k))!}=\frac{n!}{k!(n-k)!}=\binom{n}{k};$$

$$\frac{n}{k}\cdot\binom{n-1}{k-1}=\frac{n}{k}\cdot\frac{(n-1)\cdot\ldots\cdot((n-1)-(k-1)+1)}{(k-1)!}=\frac{n\cdot\ldots\cdot(n-k+1)}{k!}=\binom{n}{k};$$

$$\binom{n-1}{k-1}+\binom{n-1}{k}=\frac{(n-1)\cdot\ldots\cdot((n-1)-(k-1)+1)}{(k-1)!}+\frac{(n-1)\cdot\ldots\cdot((n-1)-k+1)}{k!}=$$

$$=\frac{(n-1)\cdot\ldots\cdot(n-k+1)}{(k-1)!}+\frac{(n-1)\cdot\ldots\cdot(n-k)}{k!}=\frac{(n-1)\cdot\ldots\cdot(n-k+1)}{k!}\cdot\big(k+(n-k)\big)=$$

$$=\frac{n\cdot\ldots\cdot(n-k+1)}{k!}=\binom{n}{k}.$$

4. a) U binomnu formulu uvrstimo $x=y=1$, pa dobijemo $\sum_{k=0}^{n}\binom{n}{k}=2^n.$

b) U binomnu formulu uvrstimo $x=1,\ y=-1$, pa dobijemo: $\sum_{k=0}^{n}(-1)^k\binom{n}{k}=0.$

c) Zbrojimo jednakosti iz **a**) i **b**), pa dobijemo: $\sum_{k\ge 0}\binom{n}{2\cdot k}=2^{n-1}.$